

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2014 M. GEGUŽĖS 28 D. NUTARIMO NR. 484 „DĖL APSAUGOS SUTARTIES DĖL VEIKLOS APRIBOJIMŲ, KONKREČIŲ ŽEMĖS, MIŠKO IR VANDENS TELKINIO NAUDOJIMO SĄLYGŲ SUDARYMO TVARKOS APRAŠO IR APSAUGOS SUTARTIES DĖL VEIKLOS APRIBOJIMŲ, KONKREČIŲ ŽEMĖS, MIŠKO IR VANDENS TELKINIO NAUDOJIMO SĄLYGŲ FORMOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gegužės 28 d. nutarimą Nr. 484 „Dėl Apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų sudarymo tvarkos aprašo ir apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų formos patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL APSAUGOS SUTARČIŲ DĖL VEIKLOS APRIBOJIMŲ, KONKREČIŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ SAUGOMOSE TERITORIJOSE, EUROPOS EKOLOGINIO TINKLO „NATURA 2000“ TERITORIJOSE IR DĖL PRIVAČIOS SAUGOMOS VIETOVĖS SUDARYMO TVARKOS APRAŠŲ IR APSAUGOS SUTARČIŲ FORMŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 5 straipsnio 4 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti pridedamus:

1. Apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės naudojimo sąlygų saugomoje teritorijoje, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje sudarymo tvarkos aprašą.
2. Apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės naudojimo sąlygų saugomoje teritorijoje, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje formą.
3. Apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės sudarymo tvarkos aprašą.
4. Apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės formą.“

2. Nustatyti, kad:

2.1. pradėtos apsaugos sutarčių dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės naudojimo sąlygų saugomoje teritorijoje, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje rengimo procedūros baigiamos vykdyti pagal iki šio nutarimo įsigaliojimo galiojusį reguliavimą;

2.2. iki šio nutarimo įsigaliojimo sudarytos apsaugos sutartys dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų galioja pagal iki šio nutarimo įsigaliojimo galiojusį reguliavimą, o keičiamos vadovaujantis šiuo nutarimu.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 484
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2025 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

APSAUGOS SUTARTIES DĖL VEIKLOS APRIBOJIMŲ, KONKREČIŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ SAUGOMOJE TERITORIJOJE, EUROPOS EKOLOGINIO TINKLO „NATURA 2000“ TERITORIJOJE SUDARYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės naudojimo sąlygų saugomoje teritorijoje, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje sudarymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės naudojimo sąlygų (toliau – apsaugos sutartis) saugomoje teritorijoje, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje (toliau – „Natura 2000“ teritorija) sudarymo tvarką.

2. Apsaugos sutartis sudaroma siekiant nustatyti veiklos apribojimus, konkrečias žemės naudojimo sąlygas ir (ar) tvarkymo priemonių įgyvendinimą, kai žemė yra saugomoje arba „Natura 2000“ teritorijoje.

3. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

II SKYRIUS APSAUGOS SUTARTIES RENGIMAS IR DERINIMAS

4. Apsaugos sutartį su valstybinės žemės valdytojais sudaro Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba), su privačios žemės savininkais ir valdytojais – saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija). Apsaugos sutarties sudarymą gali inicijuoti bet kuris iš šiame punkte išvardintų subjektų.

5. Apsaugos sutartis gali būti dvišalė arba trišalė:

5.1. Dvišalė apsaugos sutartis sudaroma tarp privačios žemės savininko ar valstybinės žemės valdytojo, ir Tarnybos arba Direkcijos.

5.2. Trišalė apsaugos sutartis sudaroma kai privačios žemės valdytojas nėra jos savininkas ir privatus žemės sklypas (kai apsaugos sutartis sudaroma dėl kraštovaizdžio, gamtos vertybių papildomų apsaugos ir naudojimo priemonių nustatymo arba apsaugos ir tvarkymo priemonių įgyvendinimo) jam yra išnuomotas arba su juo sudaryta panaudos sutartis, pagal Nekilnojamojo turto registro informacinėje sistemoje įregistruotą juridinį faktą apie sudarytą nuomos ar panaudos sutartį (toliau – žemės nuomininkas (panaudos gavėjas)). Trišalė apsaugos sutartis sudaroma tarp žemės savininko, žemės nuomininko (panaudos gavėjo) ir Direkcijos;

6. Apsaugos sutarties projektus pagal kompetenciją rengia ir žemės savininkams ar valdytojams teikia Aprašo 4 punkte nurodytą apsaugos sutartį sudaranti institucija.

7. Tarnyba arba Direkcija prieš oficialiai paštu arba el. paštu pateikdama apsaugos sutarties projektą, rengia išankstines konsultacijas su žemės savininku ar valdytoju dėl apsaugos sutarties

sudarymo galimybių, planuojamų kraštovaizdžio, gamtos vertybių papildomų apsaugos ir naudojimo priemonių arba apsaugos ir tvarkymo priemonių įgyvendinimo ir apsaugos sutarties sąlygų tokia tvarka:

7.1. žemės savininkui ar valdytojui paštu, el. paštu arba telefonu praneša apie pasiūlymą surengti išankstines konsultacijas nuotoliniu būdu ar gyvai; jei pasiūlymas priimamas, suderina siūlomo susitikimo vietą ir laiką, arba konsultacijos vykdomos nuotoliniu būdu pasirinkta abiem pusėms patogia komunikacijos priemone;

7.2. išankstinių konsultacijų metu supažindina žemės savininką ar valdytoją su numatytais saugoti gamtos vertybėmis, jų ekologiniais poreikiais, kraštovaizdžio vertybėmis, geriausia žinoma jų išsaugojimo praktika, paaiškina apie geriausius numatytų saugoti gamtos vertybių apsaugos būdus;

7.3. išankstinių konsultacijų metu, žemės savininko ar valdytojo pageidavimu, vietoje parodo numatytas saugoti gamtos vertybes (jeigu tuo metu tai įmanoma atsižvelgiant į šių gamtos vertybių gyvenimo ciklą ar kitas jų ypatybes), paaiškina, kaip jas atpažinti, informuoja apie jų gyvenimo ciklą, kitas jų biologijos ir ekologijos ypatybes;

7.4. išankstinių konsultacijų metu paaiškina preliminaras žemės savininko ar valdytojo galimybes laikytis saugotinų gamtos vertybių ekologinius poreikius atitinkančių išsaugojimo sąlygų, paaiškina apsaugos sutarties derinimo ir pasirašymo eigą.

8. Atsižvelgdami į išankstinių konsultacijų rezultatus, Tarnyba arba Direkcija per 15 darbo dienų nuo paskutinės konsultacijos dienos parengia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos formos apsaugos sutarties projektą. Jeigu žemės savininkas ar valdytojas konsultacijų nepageidavo, jis tai jam patogiu būdu per 5 darbo dienas nuo pasiūlymo surengti konsultacijas gavimo praneša Tarnybai arba Direkcijai. Tarnyba arba Direkcija parengia apsaugos sutarties projektą per 15 darbo dienų nuo konsultacijų atsisakymo dienos.

9. Kai pageidaujama gauti Saugomų teritorijų įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą vienkartinę kompensaciją už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus ir įsipareigojimus pagal apsaugos sutartis, atsižvelgdama į išankstinių konsultacijų rezultatus, Direkcija per 15 darbo dienų nuo paskutinės konsultacijos dienos parengia Vyriausybės nustatytos formos apsaugos sutarties projektą ir pateikia jį Valstybinei miškų tarnybai (toliau – VMT) paskaičiuoti preliminarų kompensacijos dydį. Jeigu žemės savininkas konsultacijų nepageidavo, Tarnyba arba Direkcija per 15 darbo dienų nuo konsultacijų atsisakymo dienos parengia apsaugos sutarties projektą ir pateikia jį VMT paskaičiuoti preliminarų kompensacijos dydį.

10. VMT per 50 darbo dienų paskaičiuoja ir Direkcijai pateikia preliminarų kompensacijos dydį, kurį Direkcija įrašo į apsaugos sutarties projektą.

11. Apsaugos sutartis derinama ir pasirašoma tokia tvarka:

11.1. Tarnyba arba Direkcija sutarties projektą paštu arba el. paštu pateikia žemės savininkui ar valdytojui informuodama apie teisę priimti pasiūlymą ir pasirašyti apsaugos sutartį, atsisakyti ją pasirašyti, arba siūlyti papildyti ar pakeisti jos sąlygas.

11.2. Kai pageidaujama gauti Saugomų teritorijų įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą vienkartinę kompensaciją už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus ir įsipareigojimus pagal apsaugos sutartis, Direkcija, iš VMT gavusi paskaičiuotą preliminarų kompensacijos dydį, per 5 darbo dienas apsaugos sutarties projektą paštu arba el. paštu pateikia žemės savininkui informuodama apie teisę pasirašyti apsaugos sutartį, atsisakyti ją pasirašyti, arba siūlyti papildyti ar pakeisti jos sąlygas.

11.3. Žemės savininkas ar valdytojas, jam patogiu būdu (telefonu, paštu, el. paštu) per 15 darbo dienų nuo apsaugos sutarties projekto gavimo praneša Tarnybai arba Direkcijai apie sutikimą pasirašyti šią sutartį, atsisakymą ją pasirašyti arba pasiūlymą papildyti ar pakeisti jos sąlygas.

11.4. Tarnyba arba Direkcija, gavusi žemės savininko ar valdytojo pasiūlymą papildyti ar pakeisti apsaugos sutarties projekto sąlygas, per 15 darbo dienų nuo pasiūlymo gavimo jas įvertina ir, jeigu sąlygos atitinka saugomoje ar „Natura 2000“ teritorijoje aptinkamų gamtos vertybių ekologinius ir apsaugos ar kraštovaizdžio apsaugos poreikius, papildo apsaugos sutarties projektą ir pakartotinai paštu arba el. paštu pateikia jį nagrinėti žemės savininkui ar valdytojui.

11.5. Kai žemės savininko ar valdytojo pasiūlyti apsaugos sutarties projekto papildymai ar pakeitimai neatitinka saugomoje ar „Natura 2000“ teritorijoje aptinkamų gamtos vertybių ekologinių ir apsaugos ar kraštovaizdžio apsaugos poreikių, apsaugos sutarties projekto rengėjas tęsia konsultacijas ieškodamas abiem šalims priimtino varianto. Jeigu šalims susitarti nepavyksta, konsultacijos nutraukiamos ir apsaugos sutartis nesudaroma.

11.6. Apsaugos sutarties projekto rengėjas, gavęs žemės savininko ar valdytojo sutikimą pasirašyti apsaugos sutartį, per 5 darbo dienas organizuoja apsaugos sutarties pasirašymą.

III SKYRIUS APSAUGOS SUTARTIES REGISTRAVIMAS

12. Juridinis faktas apie sudarytą apsaugos sutartį per 15 darbo dienų nuo jos sudarymo dienos registruojamas Nekilnojamojo turto registro informacinėje sistemoje.

13. Juridinio fakto registravimą Nekilnojamojo turto registro informacinėje sistemoje organizuoja ir su tuo susijusias išlaidas padengia Tarnyba arba Direkcija.

14. Apsaugos sutartį sudariusi institucija registruoja sutartį Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS APSAUGOS SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS, KEITIMAS, NUTRAUKIMAS IR KITOS SĄLYGOS

15. Apsaugos sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos.

16. Apsaugos sutartis keičiama laikantis Aprašo 11 punkto reikalavimų.

17. Tarnyba arba Direkcija gali inicijuoti apsaugos sutarties nutraukimą, jei atsiranda nors viena iš apsaugos sutartyje numatytų šios sutarties nutraukimo sąlygų.

18. Apsaugos sutarties nutraukimo pasekmės numatomos apsaugos sutartyje.

19. Pasikeitus žemės savininkui ar valdytojui, teisės ir pareigos pagal apsaugos sutartį pereina naujam žemės savininkui ar valdytojui.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Apsaugos sutartis sudaroma lietuvių kalba. Sudarant elektroninį dokumentą, apsaugos sutartis, jos pakeitimai pasirašomi kvalifikuotu elektroniniu parašu. Sudarant popierinę apsaugos sutartį, jos pakeitimus, ji sudaroma dviem (trimis, jeigu sudarant apsaugos sutartį dalyvauja žemės nuomininkas (panaudos gavėjas)) egzemplioriais, kurie turi vienodą juridinę galią, po vieną

kiekvienai šaliai. Pasirašius apsaugos sutartį, Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas prašymas įregistruoti juridinį faktą apie sudarytą apsaugos sutartį ir pridedama apsaugos sutartis ar patvirtinta jos kopija, ar skaitmeninė kopija, patvirtinta saugiu elektroniniu parašu, kai sudaromas popierinis dokumentas.

21. Fizinių ir juridinių asmenų duomenis Tarnyba arba Direkcija teisės aktų nustatyta tvarka gauna iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro ir Juridinių asmenų registro informacinių sistemų.

22. Įgyvendinant Apraše nustatytas pareigas ir teises, Tarnyba ir Direkcija fizinių asmenų duomenis tvarko išankstinių konsultacijų, apsaugos sutarties sudarymo ir administravimo tikslu, vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu ([ES](#)) [2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 484
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2025 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

(Apsaugos sutarties dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės naudojimo sąlygų saugomoje teritorijoje, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje forma)

**APSAUGOS SUTARTIS DĖL VEIKLOS APRIBOJIMŲ, KONKREČIŲ ŽEMĖS
NAUDOJIMO SĄLYGŲ SAUGOMOJE TERITORIJOJE, EUROPOS EKOLOGINIO
TINKLO „NATURA 2000“ TERITORIJOJE**

_____ Nr. _____
(data)

(apsaugos sutarties sudarymo vieta)

Mes, _____,
(juridinio asmens pavadinimas)

toliau apsaugos sutartyje vadinamas (-a) _____,
atstovaujamas (-a) _____,

(pareigos, vardas, pavardė)
veikiantis (-i) pagal _____,
(nuostatus, įstatus, įgaliojimą)

ir žemės savininkas ar valdytojas _____,
(juridinio asmens pavadinimas ar

fizinio asmens vardas, pavardė)
atstovaujamas (-a) _____,
(pareigos, vardas, pavardė)

veikiančio (-ios) pagal _____,
(nuostatus, įstatus, įgaliojimą)

toliau vadinamas (-a) _____,
ir žemės nuomininkas (panaudos gavėjas) _____,
(juridinio asmens pavadinimas

ar fizinio asmens vardas, pavardė)
atstovaujamas (-a) _____,
(pareigos, vardas, pavardė)

veikiančio (-ios) pagal _____,
(nuostatus, įstatus, įgaliojimą)

toliau vadinamas (-a) _____, sudarėme šią
apsaugos sutartį dėl _____

(teritorijos pavadinimas ir adresas arba kiti duomenys, jeigu teritorija nėra adreso objektas,

_____ žemės sklypo kadastro numeris, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro identifikavimo kodas)
ir šių joje aptinkamų gamtos vertybių išsaugojimo: _____.

1. Apsaugos sutarties sąlygos:**1.1. Apsaugos sutartį sudarančios institucijos įsipareigojimai:** _____

1.2. Žemės savininko ar valdytojo įsipareigojimai: _____

1.3. Žemės nuomininko (panaudos gavėjo) įsipareigojimai: _____

1.4. Veiklą saugomoje teritorijoje, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje reglamentuojantys dokumentai: _____

1.5. Apsaugos sutarties galiojimo laikas: _____**1.6. Vienkartinės kompensacijos (jei mokama) dydis už žemės savininko ar valdytojo įsipareigojimų vykdymą:** _____

2. Apsaugos sutarties registravimas

_____ įsipareigoja per 15 darbo dienų nuo šios sutarties
(valstybės institucijos pavadinimas)

pasirašymo pateikti prašymą įregistruoti juridinį faktą apie sudarytą apsaugos sutartį Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos tvarkytojui.

Apsaugos sutartį sudariusi institucija registruoja sutartį Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

3. Šalių atsakomybė

Šalys atsako, kad šioje sutartyje nustatyti įsipareigojimai būtų vykdomi tinkamai ir laiku. Šalis, kuri nesilaikė sutartyje nustatytų įsipareigojimų, privalo atlyginti kitai šaliai dėl to atsiradusius nuostolius, gamtai padaryta žala atlyginama teisės aktų, reguliuojančių žalos aplinkai atlyginimą, nustatyta tvarka.

4. Apsaugos sutarties įsigaliojimas, keitimas, ginčų sprendimas ir kitos sąlygos:

4.1. Ši sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos.

4.2. Šios sutarties pakeitimai ir papildymai galimi tik dvišaliu (trišaliu) rašytiniu šalių susitarimu. Sutarties pakeitimą inicijuojanti šalis kreipiasi į kitą šalį paštu ar el. paštu su apsaugos sutarties pakeitimo projektu ar rašytiniais pasiūlymais tartis dėl konkrečių apsaugos sutarties pakeitimų, kita šalis įsipareigoja per 15 darbo dienų nuo laiško dėl sutarties pakeitimo gavimo atsakyti pakeitimą inicijavusiai sutarties šaliai.

4.3. Visi su šia apsaugos sutartimi susiję ginčai sprendžiami derybomis. Šalims per 20 darbo dienų nepavykus išspręsti ginčo derybomis, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose taikant Lietuvos Respublikos teisę.

5. Apsaugos sutarties priedai:

5.1. Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapis ištrauka arba žemės sklypo planas su gamtos vertybių radavietėmis ir pažymėtomis sklypo (ar jo dalies), kuriame nustatomi apribojimai ar naudojimo sąlygos, ribomis.

5.2. Kiti priedai: _____.

6. Apsaugos sutarties nutraukimas ir kitos sąlygos:

6.1. Apsaugos sutartis gali būti nutraukiama:

6.1.1. jeigu dėl žemės savininko ar valdytojo kaltės sunaikinamos kraštovaizdžio ir (ar) gamtos vertybės, dėl kurių apsaugos sudaryta ši sutartis;

6.1.2. šalių sutarimu, nes gamtos vertybės sunyko neatkuriamai dėl natūralių gamtinių procesų;

6.1.3. vienašališkai Direkcijos administraciniu sprendimu, kai privačios žemės sklypas paimamas visuomenės poreikiams arba išperkamas valstybės nuosavybėn;

6.1.4. vienašališkai žemės savininko ar valdytojo sprendimu, jeigu Tarnyba arba Direkcija neįvykdo ar netinkamai vykdo apsaugos sutartyje nustatytas sąlygas ir tai yra esminis sutarties pažeidimas pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnio 2 dalyje nustatytus požymius.

6.2. Jeigu dėl žemės savininko ar valdytojo kaltės sunaikinamos kraštovaizdžio ir (ar) gamtos vertybės, dėl kurių apsaugos sudaryta ši sutartis, kompensaciją išmokėjusi institucija imasi veiksmų dėl išmokėtos kompensacijos susigrąžinimo. Apsaugos sutartis nutraukiama ir žemės savininkas ar valdytojas privalo grąžinti jam išmokėtą kompensacijos sumą su netesybomis, kurios apskaičiuojamos kaip 3,5 procento metinių palūkanų nuo išmokėtos kompensacijos sumos, jas skaičiuojant už kiekvienus turėtos kompensacijos metus.

7. Baigiamosios nuostatos

Apsaugos sutartis sudaryta lietuvių kalba, sudarant vieną elektroninį dokumentą. Apsaugos sutartis, jos pakeitimai pasirašomi kvalifikuotu elektroniniu parašu. Pasirašius apsaugos sutartį, Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas prašymas įregistruoti juridinį faktą apie sudarytą apsaugos sutartį ir pridedama sutartis ar patvirtinta jos kopija.

Arba:

Sudaryti 2 (du) arba 3 (trys) (kai sudarant apsaugos sutartį dalyvauja žemės nuomininkas (panaudos gavėjas) apsaugos sutarties originalūs egzemplioriai lietuvių kalba, po vieną kiekvienai šaliai. Pasirašius apsaugos sutartį, Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas prašymas įregistruoti juridinį faktą apie sudarytą apsaugos sutartį ir pridedama skaitmeninė sutarties kopija, patvirtinta saugiu elektroniniu parašu.

Šalių rekvizitai ir parašai:

(Apsaugos sutartį sudaranti institucija)	(Žemės savininkas ar valdytojas)	(Žemės nuomininkas (panaudos gavėjas))
_____	_____	_____
(juridinio asmens pavadinimas,	(juridinio asmens pavadinimas,	(juridinio asmens pavadinimas,
_____	buveinė, kodas	buveinė, kodas
_____	ar fizinio asmens vardas, pavardė,	ar fizinio asmens vardas, pavardė,
buveinė, kodas,	_____	_____
_____	asmens kodas, adresas	asmens kodas, adresas
telefono numeris)	korespondencijai,	korespondencijai,
A.V.	_____	_____
_____	telefono numeris,	telefono numeris,
(atstovo pareigos, parašas,	_____	_____
vardas, pavardė)	A.V.	A.V.
	_____	_____
	(žemės savininko aldytojo ar jo	(nuomininko (panaudos gavėjo)
	atstovo pareigos, parašas, vardas,	pareigos, parašas, vardas, pavardė)
	pavardė)	

Pastaba. Antspaudas dedamas sudarant rašytinę sutartį, jeigu jis privalomas pagal steigimo dokumentus arba įstatymus. Fiziniam asmeniui antspaudo reikalavimas netaikomas. Sudarant elektroninę sutartį, antspaudo ir parašo vietos žymėjimo nereikia.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m gegužės 28 d. nutarimu Nr. 484
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2025 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

APSAUGOS SUTARTIES DĖL PRIVAČIOS SAUGOMOS VIETOVĖS SUDARYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės sudarymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės (toliau – apsaugos sutartis) sudarymo tvarką.

2. Apsaugos sutartis sudaroma, kai:

2.1. privačios žemės savininkas arba savininkai, kai žemės sklypas prikauso keliems savininkams (toliau – privačios žemės savininkas), pasiūlo Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) jo valdomoje žemėje nustatyti privačią saugomą vietovę;

2.2. kai Tarnyba pasiūlo privačios žemės savininkui jo valdomoje žemėje nustatyti privačią saugomą vietovę, jei ši žemė patenka į Tarnybos vadovo patvirtintą prioritetinių plotų, kuriuose siūloma nustatyti privačias saugomas vietas, sąrašą, ir privačios žemės savininkas sutinka.

3. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme.

II SKYRIUS APSAUGOS SUTARTIES TURINYS

4. Veiklą privačioje saugomoje vietovėje reglamentuoja privačios žemės savininko ir Tarnybos sudaryta apsaugos sutartis dėl privačios saugomos vietovės.

5. Apsaugos sutartyje:

5.1. išvardijamos saugomos:

5.1.1. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai, augalų ir gyvūnų rūšys, jų buveinės;

5.1.2. gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, ir jų buveinės;

5.1.3. kitos gamtos vertybės;

5.1.4. kraštovaizdžio tipas;

5.1.5. gamtos ir (ar) kultūros paveldo objektai;

5.1.6. vietos bendruomenėms svarbios vietovės;

5.2. išvardijamos atkuriamos pažeistos ekosistemos, Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšių buveinės, gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, ir jų buveinės;

5.3. išvardijamos:

- 5.3.1. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, augalų ir gyvūnų rūšių ekologinius reikalavimus atitinkančios apsaugos priemonės buveinių apsaugai svarbiose teritorijose;
- 5.3.2. kitų gamtos vertybių, kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir (ar) tvarkymo priemonės, kurias reikia įgyvendinti, jų įgyvendinimo būdai;
- 5.4. sutariama dėl veiklos apribojimų, jei tokių reikia gamtos vertybėms išsaugoti.

III SKYRIUS

APSAUGOS SUTARTIES PARENGIMAS IR DERINIMAS

6. Apsaugos sutarties projektą pagal kompetenciją rengia ir privačios žemės savininkui teikia Tarnyba.

7. Kai apsaugos sutarties pasirašymą inicijuoja:

7.1. privačios žemės savininkas, jis raštu prašo Tarnybos parengti apsaugos sutarties projektą ir gali prašyti Tarnybos išankstinių konsultacijų visoms apsaugos priemonėms ar sąlygoms išsaugoti gamtos vertybes aptarti, kurios vykdomos Aprašo 7.2.2–7.2.5 papunkčiuose nustatyta tvarka nuotoliniu būdu arba tiesiogiai, suderinus susitikimo vietą ir laiką;

7.2. Tarnyba, rengia išankstines konsultacijas su privačios žemės savininku dėl apsaugos sutarties sudarymo, numatomų gamtos vertybių išsaugojimo sąlygų ir apsaugos sutarties sąlygų tokia tvarka:

7.2.1. privačios žemės savininkui paštu arba el. paštu pateikia pasiūlymą surengti išankstines konsultacijas nuotoliniu būdu arba gyvai, jei pasiūlymas priimamas, suderina susitikimo vietą ir laiką;

7.2.2. išankstinių konsultacijų metu supažindina privačios žemės savininką su numatytais išsaugoti gamtos, kraštovaizdžio vertybėmis, joms išsaugoti reikalingą privačios saugomos vietovės plotą (ribas) ir paštu, el. paštu arba ar kitomis nuotolinio ryšio komunikacijos priemonėmis pateikia paaiškinimą apie geriausius numatytų saugoti gamtos, kraštovaizdžio vertybių apsaugos būdus privačios saugomos vietovės riboms nustatyti, apsaugos sąlygoms ir priemonėms aptarti;

7.2.3. išankstinių konsultacijų metu, privačios žemės savininko pageidavimu, vietoje parodomos numatytos išsaugoti gamtos, kraštovaizdžio vertybės (jeigu tuo metu tai įmanoma atsižvelgiant į numatytų saugoti gamtos vertybių gyvenimo ciklą ar kitas jų ypatybes), paaiškinama, kaip jas atpažinti, saugoti;

7.2.4. išankstinių konsultacijų metu išsiaiškina preliminarą privačios žemės savininko nuomonę, ar jis sutinka, kad būtų numatyta privati saugoma vietovė, laikytis saugotinių gamtos, kraštovaizdžio vertybių išsaugojimo poreikius atitinkančių sąlygų, paaiškina apsaugos sutarties derinimo ir pasirašymo eigą;

7.2.5. per 5 darbo dienas po paskutinės konsultacijos dienos parengia išankstinių konsultacijų protokolą, kuriame aprašo esminius įvykusių konsultacijų klausimus (kokia informacija pateikta privačios žemės savininkui, jo klausimai ir preliminarai nuomonė apie apsaugos sutarties sudarymą).

8. Atsižvelgdama į išankstinių konsultacijų rezultatus, Tarnyba per 15 darbo dienų nuo išankstinių konsultacijų protokolo parengimo parengia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos formos apsaugos sutarties projektą. Jeigu žemės savininkas konsultacijų nepageidauja, jis tai jam patogiu būdu per 5 darbo dienas nuo pasiūlymo surengti konsultacijas gavimo praneša Tarnybai, kuri parengia apsaugos sutarties projektą per 15 darbo dienų nuo konsultacijų atsisakymo dienos.

9. Kai pageidaujama gauti Saugomų teritorijų įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą vienkartinę kompensaciją už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus ir

įsipareigojimus pagal apsaugos sutartis, atsižvelgdama į išankstinių konsultacijų rezultatus, Tarnyba per 15 darbo dienų nuo išankstinių konsultacijų protokolo parengimo parengia Vyriausybės nustatytos formos apsaugos sutarties projektą ir pateikia jį Valstybinei miškų tarnybai (toliau – VMT) apskaičiuoti preliminarų kompensacijos dydį. Jeigu žemės savininkas konsultacijų nepageidavo, Tarnyba per 15 darbo dienų nuo konsultacijų atsisakymo dienos parengia apsaugos sutarties projektą ir pateikia jį VMT apskaičiuoti preliminarų kompensacijos dydį.

10. VMT per 50 darbo dienų paskaičiuoja ir Tarnybai pateikia preliminarų kompensacijos dydį, kurį Tarnyba įrašo į apsaugos sutarties projektą.

11. Apsaugos sutartis derinama ir pasirašoma tokia tvarka:

11.1. Tarnyba apsaugos sutarties projektą ir privačios saugomos vietovės ribų planą paštu arba el. paštu pateikia žemės savininkui ir suteikia ne trumpesnę kaip 15 darbo dienų laikotarpį projektui išnagrinėti informuodama apie teisę priimti pasiūlymą ir pasirašyti apsaugos sutartį, atsisakyti ją pasirašyti ar siūlyti papildyti ar pakeisti jos sąlygas;

11.2. Kai pageidaujama gauti Saugomų teritorijų įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą vienkartinę kompensaciją už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus ir įsipareigojimus pagal apsaugos sutartis, Tarnyba, iš VMT gavusi paskaičiuotą preliminarų kompensacijos dydį, per 5 darbo dienas apsaugos sutarties projektą paštu arba el. paštu pateikia žemės savininkui suteikdama ne trumpesnę kaip 15 darbo dienų laikotarpį projektui išnagrinėti, taip pat informuodama apie teisę priimti pasiūlymą ir pasirašyti apsaugos sutartį, atsisakyti ją pasirašyti, arba siūlyti papildyti ar pakeisti jos sąlygas;

11.3. Žemės savininkas jam patogiu būdu (telefonu, paštu, el. paštu) praneša Tarnybai apie sutikimą pasirašyti apsaugos sutartį, atsisakymą ją pasirašyti arba siūlomas papildyti ar pakeisti jos sąlygas;

11.4. Tarnyba, gavusi žemės savininko pasiūlymą papildyti ar pakeisti apsaugos sutarties projekto sąlygas, privačios saugomos vietovės ribų planą, jas įvertina ir, jeigu sąlygos atitinka teritorijoje aptinkamų gamtos, kraštovaizdžio vertybių apsaugos poreikius, per 15 darbo dienų papildoma apsaugos sutarties projektą, pakoreguoja ribų planą (jei buvo siūlyta ir siūlymai priimtini) ir pakartotinai paštu arba el. paštu pateikia jį nagrinėti žemės savininkui, suteikdama ne trumpesnę kaip 15 darbo dienų laikotarpį atsakymui ir (ar) sprendimui dėl apsaugos sutarties pasirašymo pateikti;

11.5. kai privačios žemės savininko pasiūlyti apsaugos sutarties ar privačios saugomos vietovės ribų plano projekto papildymai ar pakeitimai neatitinka privačios saugomos vietovės nustatymo nuostatų, Tarnyba tęsia konsultacijas ir derybas su privačios žemės savininku ieškodama abiem šalims priimtino varianto. Jeigu šalims susitarti nepavyksta, konsultacijos nutraukiamos ir apsaugos sutartis nesudaroma;

11.6. Tarnyba, gavusi privačios žemės savininko sutikimą pasirašyti apsaugos sutartį, organizuoja apsaugos sutarties pasirašymą.

IV SKYRIUS

APSAUGOS SUTARTIES REGISTRAVIMAS

12. Juridinis faktas apie sudarytą apsaugos sutartį registruojamas Saugomų teritorijų įstatymo 10 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

13. Tarnyba registruoja apsaugos sutartį Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

APSAUGOS SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS, KEITIMAS, NUTRAUKIMAS IR KITOS SĄLYGOS

14. Apsaugos sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos.
15. Apsaugos sutartis keičiama laikantis Aprašo 11 punkto reikalavimų.
16. Tarnyba gali inicijuoti apsaugos sutarties nutraukimą, jei atsiranda nors viena iš apsaugos sutartyje numatytų šios sutarties nutraukimo sąlygų.
17. Apsaugos sutarties nutraukimo pasekmės numatomos apsaugos sutartyje.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Apsaugos sutartis sudaroma lietuvių kalba. Sudarant elektroninį dokumentą, apsaugos sutartis, jos pakeitimai pasirašomi kvalifikuotu elektroniniu parašu. Sudarant popierinę apsaugos sutartį, jos pakeitimus, ji sudaroma dviem egzemplioriais, kurie turi vienodą juridinę galią, po vieną kiekvienai šaliai. Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas prašymas įregistruoti juridinį faktą apie sudarytą apsaugos sutartį ir pridedama apsaugos sutartis ar patvirtinta jos kopija, ar skaitmeninė kopija, patvirtinta saugiu elektroniniu parašu, kai sudaromas popierinis dokumentas.

19. Fizinių ir juridinių asmenų duomenis Tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka gauna iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro ir Juridinių asmenų registro informacinių sistemų.

20. Įgyvendinant Apraše nustatytas pareigas ir teises, Tarnyba fizinių asmenų duomenis tvarko išankstinių konsultacijų, apsaugos sutarties sudarymo ir administravimo tikslu, vadovaudamasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu ([ES](#)) [2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m gegužės 28 d. nutarimu Nr. 484
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2025 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

(Apsaugos sutarties dėl privačios saugomos vietovės forma)

APSAUGOS SUTARTIS DĖL PRIVAČIOS SAUGOMOS VIETOVĖS

_____ Nr. _____
(data)

(apsaugos sutarties sudarymo vieta)

Mes, _____,
(juridinio asmens pavadinimas)
toliau apsaugos sutartyje vadinamas (-a) _____,
atstovaujamas (-a) _____,
(pareigos, vardas, pavardė)
veikiantis (-i) pagal _____,
(nuostatus, įstatus, įgaliojimą)
ir žemės savininkas _____,
(fizinio asmens vardas, pavardė arba juridinio asmens pavadinimas)
atstovaujamas (-a) _____,
(vardas, pavardė)
veikiančio (-ios) pagal _____,
(įgaliojimą)
toliau vadinamas (-a) _____,
sudarėme šią
apsaugos sutartį dėl _____
(teritorijos pavadinimas ir adresas arba kiti duomenys, jeigu teritorija nėra adreso objektas,
žemės sklypo kadastro numeris, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro identifikavimo kodas)
ir šių joje aptinkamų vertybių išsaugojimo: _____.

1. Apsaugos sutarties sąlygos:

1.1. Apsaugos sutartį sudarančios institucijos įsipareigojimai: _____

1.2. Žemės savininko įsipareigojimai: _____

1.3. Veiklą privačioje saugomoje vietovėje reglamentuojantys dokumentai: _____

1.4. Apsaugos sutarties galiojimo laikas:_____.

1.5. Vienkartinės kompensacijos dydis (jei mokama) už žemės savininko įsipareigojimų vykdymą:_____

2. Apsaugos sutarties registravimas

_____ įsipareigoja per 15 darbo dienų nuo šios apsaugos (valstybės institucijos pavadinimas arba privačios saugomos vietovės savininko vardas, pavardė/juridinio asmens pavadinimas)

sutarties pasirašymo dienos pateikti prašymą įregistruoti juridinį faktą apie sudarytą apsaugos sutartį Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos tvarkytojui.

Tarnyba registruoja apsaugos sutartį Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

3. Šalių atsakomybė

3.1. Šalys atsako, kad šioje sutartyje nustatyti įsipareigojimai būtų vykdomi tinkamai ir laiku. Šalis, kuri nesilaikė apsaugos sutartyje nustatytų įsipareigojimų, privalo atlyginti kitai šaliai dėl to atsiradusius nuostolius, gamtai padaryta žala atlyginama teisės aktų, reguliuojančių žalos aplinkai atlyginimą, nustatyta tvarka.

3.2. Jeigu dėl veiklos privačioje saugomoje vietovėje reglamentavimo ir (ar) tvarkymo padaroma žala greta esančių žemės sklypų savininkų turtui, nuostolius atlygina privačios saugomos vietovės žemės savininkas arba Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, jeigu taip numatyta apsaugos sutartyje.

4. Apsaugos sutarties įsigaliojimas, keitimas, ginčų sprendimas ir kitos sąlygos:

4.1. Ši sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos.

4.2. Šios sutarties pakeitimai ir papildymai galimi tik dvišaliu rašytiniu šalių susitarimu. Sutarties pakeitimą inicijuojanti šalis kreipiasi į kitą šalį raštu ar el. paštu su apsaugos sutarties pakeitimo projektu ar rašytiniais pasiūlymais dėl konkrečių apsaugos sutarties pakeitimų, kita šalis įsipareigoja per 15 darbo dienų nuo laiško dėl sutarties pakeitimo atsakyti pakeitimą inicijavusiai sutarties šaliai.

4.3. Visi su šia sutartimi susiję ginčai sprendžiami derybomis. Šalims per 20 darbo dienų nepavykus išspręsti ginčo derybomis, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose taikant Lietuvos Respublikos teisę.

5. Apsaugos sutarties priedai:

5.1. Privačios saugomos vietovės ribų planas

5.2. Kiti priedai: _____.

6. Apsaugos sutarties nutraukimas ir kitos sąlygos:

6.1. Apsaugos sutartis gali būti nutraukiama:

6.1.1. jeigu dėl privačios žemės savininko kaltės sunaikinamos kraštovaizdžio, gamtos, kultūros paveldo vertybės, dėl kurių apsaugos sudaryta ši sutartis;

6.1.2. šalių sutarimu, nes gamtos vertybės sunyko neatkuriamai dėl natūralių gamtinių procesų;

6.1.3. vienašališkai Tarnybos administraciniu sprendimu, kai privačios žemės sklypas paimamas visuomenės poreikiams arba išperkamas valstybės nuosavybėn;

6.1.4. vienašališkai privačios žemės savininko sprendimu, jeigu Tarnyba neįvykdo ar netinkamai vykdo apsaugos sutartyje nustatytų sąlygų ir tai yra esminis sutarties pažeidimas pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnio 2 dalyje nustatytus požymius;

6.1.5. vienašališkai privačios žemės savininko sprendimu.

6.2. Jei apsaugos sutartis nutraukiama apsaugos sutarties 6.1.1 arba 6.1.5 papunkčiuose nurodytais atvejais, kompensaciją išmokėjusi institucija imasi veiksmų dėl išmokėtos kompensacijos susigrąžinimo. Žemės savininkas privalo grąžinti jam išmokėtą kompensacijos sumą su netesybomis, kurios paskaičiuojamos kaip 3,5 procento metinių palūkanų nuo išmokėtos kompensacijos sumos, jas skaičiuojant už kiekvienus turėtos kompensacijos metus.

7. Baigiamosios nuostatos

Apsaugos sutartis sudaryta lietuvių kalba, sudarant vieną elektroninį dokumentą. Apsaugos sutartis, jos pakeitimai pasirašomi kvalifikuotu elektroniniu parašu. Pasirašius apsaugos sutartį, Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas prašymas įregistruoti juridinį faktą apie sudarytą apsaugos sutartį ir pridedama apsaugos sutartis ar patvirtinta jos kopija.

Arba:

Sudaryti 2 (du) apsaugos sutarties originalūs egzemplioriai lietuvių kalba, po vieną kiekvienai šaliai. Pasirašius apsaugos sutartį, Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas prašymas įregistruoti juridinį faktą apie sudarytą apsaugos sutartį ir pridedama skaitmeninė sutarties kopija, patvirtinta saugiu elektroniniu parašu.

Šalių rekvizitai ir parašai:

(Apsaugos sutartį sudaranti institucija)

(Žemės savininkas)

(juridinio asmens pavadinimas,

(juridinio asmens pavadinimas, buveinė, kodas

ar fizinio asmens vardas, pavardė,

buveinė, kodas,

asmens kodas, adresas korespondencijai,

telefono numeris)

telefono numeris,

A.V.

A.V.

(atstovo pareigos, parašas, vardas, pavardė)

(savininko ar jo atstovo parašas, vardas, pavardė)

Pastaba. Antspaudas dedamas sudarant rašytinę sutartį, jeigu jis privalomas pagal steigimo dokumentus arba įstatymus. Fiziniam asmeniui antspaudas reikalaujamas netaikomas. Sudarant elektroninę sutartį, antspaudas ir parašo vietos žymėjimo nereikia.
